

Förebyggande av skador på grund av alkohol

I EU:s medlemsländer är skadlig alkoholkonsumtion ett hot mot folkhälsan, den sociala välfärden och den ekonomiska utvecklingen. Alkoholrelaterade skador är oacceptabelt höga både på nationell nivå och på EU-nivå. Det svenska ordförandeskapet prioriterar därför arbetet med att förebygga skador på grund av alkoholkonsumtion.

Skadlig alkoholkonsumtion påverkar hälso-, social och ekonomisk utveckling

Alkoholkonsumtionen är en betydande riskfaktor för förtida dödlighet i EU. Alkohol orsakar tolv procent av den totala förtida dödligheten för män i EU, motsvarande två procent för kvinnor. Uppskattningsvis handlar det om närmare 200 000 människor per år. Särskilt utsatta är unga människor. I åldersgruppen 15–29 år är alkohol inblandat i vart fjärde dödsfall bland männen och i vart tionde bland kvinnorna. Alkohol beräknas ligga bakom 25 procent av alla trafikolyckor inom EU och dödar över 10 000 människor årligen i trafiken. Bruket av alkohol har inte bara återverkningar på folkhälsan utan även på den sociala och ekonomiska utvecklingen inom EU och bidrar till ojämlikheten i hälsa både inom och mellan länderna. Det gemensamma arbetet med att minska de alkoholrelaterade skadorna har därför avgörande betydelse för utvecklingen.

EU ser alkoholskadeutvecklingen som en viktig fråga

EU-kommissionen antog hösten 2006 en strategi för att minska de alkoholrelaterade skadorna inom EU. EU:s ministerråd och EU-parlamentet har uttalat sitt fulla stöd för kommissionens strategi. Medlemsländerna har också förbundit sig att arbeta för att genomföra strategin på nationell nivå.

EU:s alkoholstrategi har medfört att alkoholfrågorna har fått en mer framskjuten plats i EU-samarbetet. EU ser alkoholskadeutvecklingen som en viktig fråga. Medlemsstaterna och EU:s institutioner kommer fortsatt att prioritera den antagna alkoholstrategin.

Det yttersta syftet med att på nytt föra upp frågan om skadlig alkoholkonsumtion som en viktig folkhälsofråga är att tillförsäkra en långsiktighet, det vill säga att frågan får fortsatt hög prioritet inom EU under nästkommande femårsperiod och ett långsiktigt stöd från EU:s medlemsländer.

Strategin lyfter fram fem områden där gemenskapsåtgärder som kompletterar nationella insatser kan tillföra ett mervärde:

- skydda ungdomar, barn och ofödda barn
- minska antalet skador och dödsfall i samband med alkoholrelaterade trafikolyckor
- förebygga alkoholrelaterade skador bland vuxna och minska de negativa effekterna på arbetsplatsen
- informera, utbilda och öka medvetenheten om konsekvenserna av riskfylld och skadlig alkoholkonsumtion och om goda alkoholvanor
- utveckla, stödja och förvalta en gemensam kunskapsbas på EU-nivå

Ordförandeskapet stöder genomförandet av EU:s alkoholstrategi

I samband med att alkoholstrategin antogs år 2006 begärde EU:s hälsoministrar en uppföljning av strategin. En första uppföljande rapport kommer att presenteras av kommissionens folkhälsodirektorat 2009. På basis av denna rapport kommer ordförandeskapet att verka för att rådsslutsatser till stöd för EU:s alkoholstrategi antas på ministerrådets möte i december 2009.

En aktuell frågeställning är hur unga bättre ska skyddas mot en allt intensivare exponering för reklam och olika former av marknadsföring. Vidare hur gällande regler bättre ska efterlevas och behovet av skydd mot otillbörlig alkoholreklam och marknadsföring. Köpkraftens och prisets betydelse för konsumtions- och skadeutvecklingen inom EU kommer att lyftas fram.

Barn och unga är en viktig målgrupp.

Skyddet av det ofödda barnet mot alkoholrelaterade fosterskador och insatser för att stötta de barn som växer upp i familjer med missbruksproblem är en viktig fråga som kommer att belysas. Alkoholrelaterade skador befaras öka inom många EU-länder. Alkohol beräknas också ligga bakom 16 procent av alla fall av barnmisshandel och vanvård inom EU.

En annan angelägen fråga är skadlig alkoholkonsumtions roll för att uppnå målet om ett värdigt och hälsosamt åldrande. Det är ett område där väsentlig kunskap saknas, exempelvis problematikens omfattning och utveckling i en växande åldrande befolkning, hur kopplingen ser ut till vanliga ohälsotillstånd bland äldre, skador, social välfärd och kostnader för samhällets omsorg.

Informellt möte med EPSCO-rådet., med hälsoministrarna

EU:s hälsoministrar kommer att mötas i Rådet för sysselsättning och socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor, det så kallade EPSCO-rådet, den 6-7 juli i Jönköping. Mötet kommer bland annat att ägnas åt alkohol och hälsa, särskilt marknadsföringens och reklamens påverkan på unga människors attityder och dryckesvanor.

6-7 juli i Jönköping

Expertkonferens om alkohol och hälsa

Alkohol och hälsa tas upp vid ett expertmöte i Stockholm den 21-22 september. Syftet är att stödja en hållbar, långsiktig och sektorsövergripande strategi för att minska de alkoholrelaterade skadorna i EU.

21-22 september i Stockholm